



POČÁTKY BYZANTSKÉ ŘÍŠE

Náboženské poměry



Konstantin Veliký (272–337, 306–337)



- Sen o vítězství nad Maxentiem
- Milánský edikt
- 50 Biblí pro chrámy řeckého východu
- Eusebios z Kaisareie (asi 265–339)
- Autor věroučných a historických spisů
- Eusebios Nikomedijský († 341)
- Biskup v Nikomedii (318–325, 328–338)
- Biskup v Konstantinopoli (339 – 341)

I. Ekumenický koncil



- Proměna postavení církve
- Institucionální a organizační potíže
- Arius a jeho učení
- Biskup Meletios
- Datum slavení Velikonoc

Julián Apostata (331–363, 355–363)



- 355–360 – urovnání poměrů v Galii
- 361 – povolán armádou císařem
- Snaha vrátit Řím k původní tradici
- Plán využít dobře organizovanou pohanskou církev

Theodosios I. 347–395, 379–395)



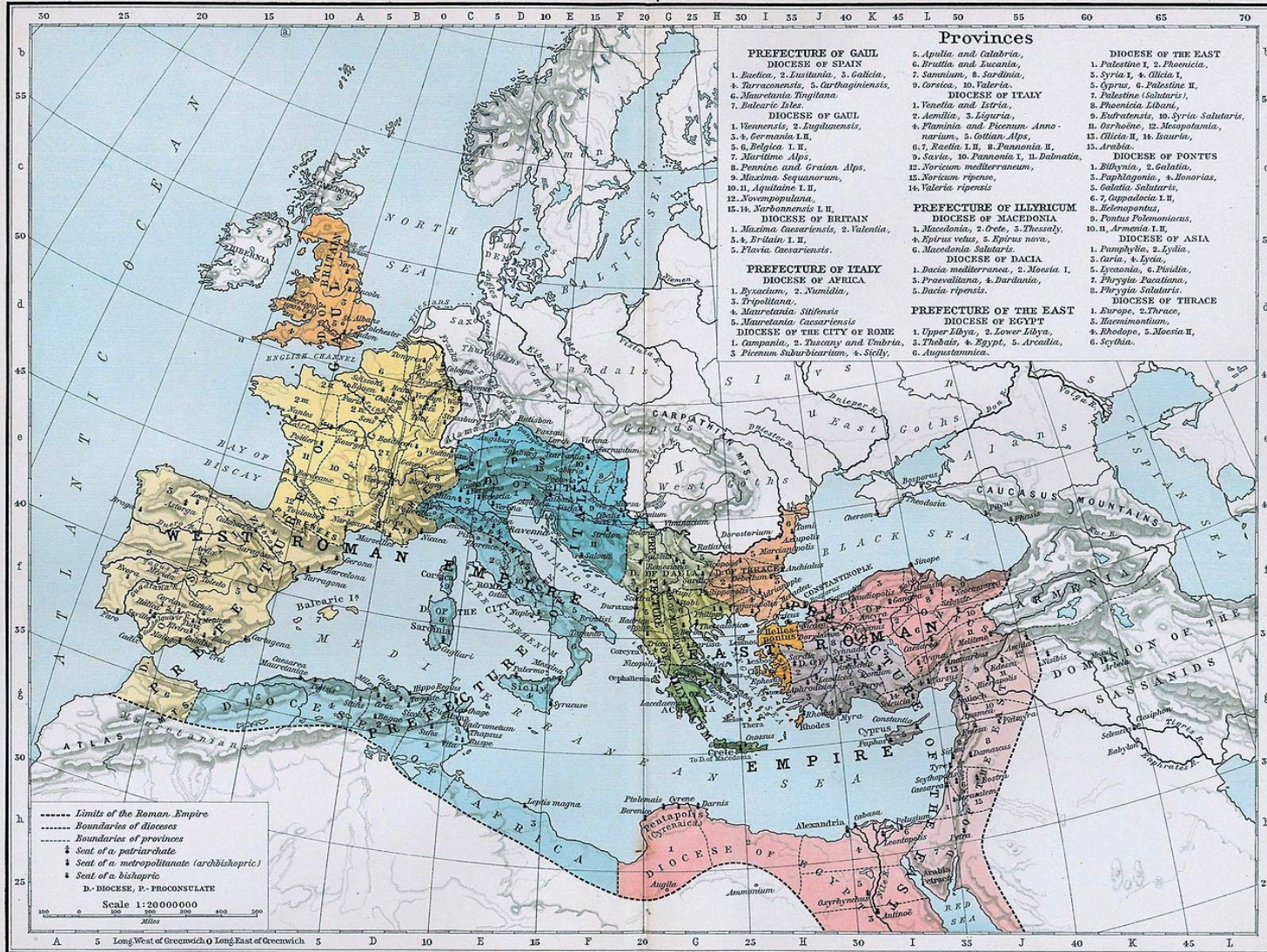
- 381 – II. ekumenický koncil
- počátky pentarchie
- 3. pravidlo – postavení Konstantinopole
- 383 – římským občanem jenom ten „kdo vyznává víru v jediné Božství Otce a Syna a Ducha svatého podle apoštolského naučení a evangelijního učení.“
- „Jenom oni se smějí nazývat pravými křesťany. Všem ostatním se přisuzuje bezectnost heretiků.“
- 391 – všechny náboženské obřady v pohanských chrámech prohlášeny za přečin proti císaři

Rozdělení říše

42

The Roman Empire about 395.

43



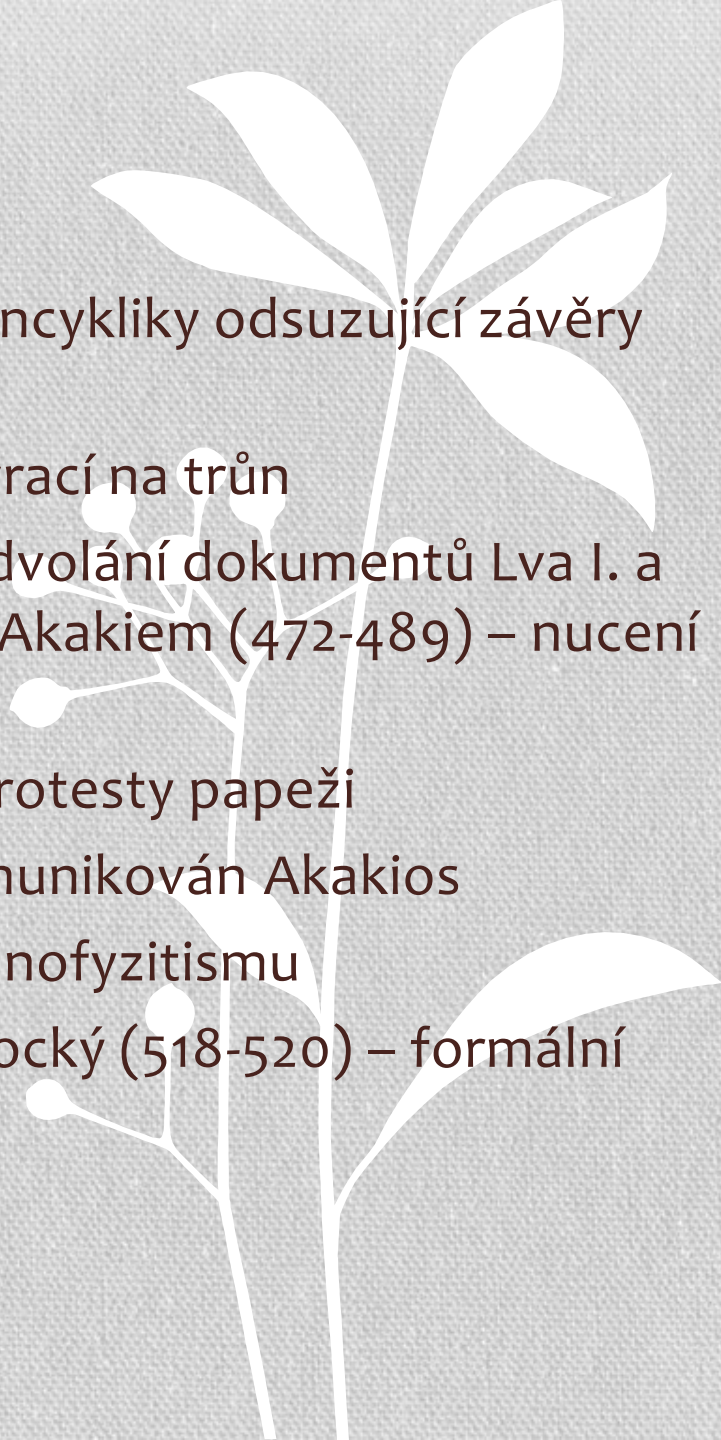
451 – IV. ekumenický koncil v Chalcedonu



- císařovna a císař – snaha spojit Řím a Konstantinopol proti Alexandrii
- Kristus jedna osoba ve dvou přirozenostech
- kanonická pravidla
- 28. kánon
- vítězství Konstantinopole
- počátek byzantského bohosloví
- císařovna a císař – snaha spojit Řím a Konstantinopol proti Alexandrii
- potvrzení vzniku konstantinopolského patriarchátu
- vítězství byzantské ekleziologie – prvenství Říma politického původu
- zákaz veřejných sporů o víře

I. schizma

- 475 – císař Basiliskos (475-476) vydání encykliky odsuzující závěry IV. koncilu – nucení biskupů k podpisu
- 476 – císař Zenon (474-475, 476-491) se vrací na trůn
- 482 – Henotikon – dogmatický dekret, odvolání dokumentů Lva I. a závěrů IV. koncilu připraven patriarchou Akakiem (472-489) – nucení biskupů k podpisu
- protesty v Alexandrii – 30 000 mnichů, protesty papeži
- 484 – Felixem II. (III.) a 77 biskupy exkomunikován Akakios
- císař Anastasios I. (491-518) podpora monofyzitismu
- 519 – Justin I. (518-527) a Ioann II. Kapadocký (518-520) – formální ukončení schizmatu



Justinián Veliký (482 – 565, 527 – 565)



- obnova říše
- zákoník
- Vicarius Dei
- césaropapismus
- 529 – zrušení athénské akademie
- 532 – povstání Niká
- 533 – „Vyznání víry“
- Formování koptské církve

Byzanc za vlády Justiniánovy



Slované



Slované



- Slované od konce 5. století pronikání na území byzantské říše
- na přelomu 6. a 7. století ve velké počtu usazení v Severní Thrákii, Makedonii, Helladě, Peloponésu
- původní obyvatelstvo vytlačováno na jih – pobřeží, velká města, ostrovy, hornaté oblasti; stěhování do Itálie
- pustošivé nájezdy na ostrovy, pobřeží Malé Asie
- pokles počtu latinojazyčného obyvatelstva

Avaři



- 558 – poslové v Konstantinopoli
- 565 – 566 vpád do Durynska a Galie
- 567 – spolu s Langobardy porazili Gepidy a ovládli povodí Tisy
- 568 – po odchodu Langobardů do Itálie chán Bajan ovládl severní Podunají
- 578 – Bajan (562–602) tažení proti Slovanům
- 581 – Bajan a Tiberius II. smlouva zaměřená na boj proti Slovanům
- 626 – poslední válka starověku

Kubrat a jeho následníci

Fall of the Old Great Bulgaria (665) and migration of Bulgarians

- ① First Bulgarian Empire under Asparukh (after 679)
 - ② Bulgarians of Kotrag (Volga Bulgaria)
 - ③ Bulgarians in Pannonia
 - ④ Bulgarians of Kuber
 - ⑤ Bulgarians of Alcek
 - ⑥ Bulgarians of Vund
- ➔ Migration of Bulgarians
- Avar Khaganate around 626
 - Byzantine Empire under Heraclius (610-841)
 - Kingdom of the Lombards (after 568)



Vznik bulharského státu



- Kuvrat patrikios
- Kotrag – Volžské Bulharsko
- Asparuch (640-700):
 - konflikty s Chazary
 - 681 – mírová smlouva s Konstantinem IV.

Evropa v 9. století



Вýchodní Evropa v 9. – 10. století



Východní Evropa v polovině 9. století

- pozvání Rurika a jeho družiny
- obchodní cesty a zájmy Varjagů, Arabů, Chazarů
- cesta „od Varjagů k Řekům“
- Normanská teorie
- budování klíčových center budoucího státu
- Askold a Dir a jejich tažení



Byzanc a počátky ekumeny



- Rostislav posílá poselstvo k císaři Michaelovi III.
- Boris plánuje křest
- Askold a Dir zaútočí na Konstantinopol

Patriarcha Fotios (820 – 896)



- Patriarcha 858 – 867; 877 – 886
- Popsání rozdílů mezi západními a východními křesťany
- Spolutvůrce byzantské misijní politiky a ekumeny

Křest Bulharů



- 864 – přijal Boris křest
- 870 – Boris získal arcibiskupa
- 889 – 893 Vladimír
- 893 – 927 Simenon

Oleg, věštec (+912)

- 880-882 sjednocení Novgorodu a Kyjeva
- 907 útok na Konstantinopol
- 911 mírová smlouva



Kníže Igor (878-945)

- 941 výprava proti Konstantinopoli
- 944 mírová smlouva



Kněžna Olga (920-969)



- Pokus změnit postavení Rusi
- 955 jednání s Konstantinem VII.
- 959 poselstvo k Ottovi I.

Kníže Svjatoslav (942-972)



- Vyvrácení chazarského chanátu
- 968-969 – válka s Bulharskem
- 970-971 – válka s Byzancí

Císař Basileos II. (958-1025)

Kníže Vladimír (962-1015)



Měšek I. (960-992)



- poražen Velety vedenými saským markrabětem Wichmanem
- 965 – sňatek s Doubravkou, křest
- 967 – misijní biskupství – Jordan
- 981 – ztráta Červené Rusi
- 986 – při výpravě proti Veletům – setkání s dvořany Otty III. – foedus iniquum
- 990 – ovládl Slezsko a Krakovsko
- 992 – Dagome iudex

Boleslav Chrabrý (992-1025)



- 1000 – návštěva Otty III. ve Hnězdně
- 1002 – obsazení Lužice, Milska, Míšně – „sloupy do dna řeky Sály“
- 1003 – obsazení Prahy
- 1005, 1010, 1015 – tři války s Jindřichem II.
- 1018 – mír v Budyšíně – uznání polské nezávislosti; Lužice a Milsko přiznány Polsku; slib podpory v tažení proti Kyjevu
- 1018 – tažení proti Jaroslavovi Moudrému, podpora zetě Svjatopolka
- 1025 – korunován králem

Evropa kolem roku 1000

